

8226500A – NHJ/LHD

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 13. marts 2015 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Gitte Rubæk Pedersen, B. O. Jespersen og Jakob O. Ebbensgaard (kst.)).

3. afd. nr. B-2265-13:

[Indklagede]

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

[Bynavns] Byrets dom af 20. juni 2013 (BS 38A-2283/2012) er anket af [indklagede] med påstand som for byretten om, at Advokatnævnets adfærdskendelse af 18. april 2012 ophæves i sin helhed, subsidiært formildelse af sanktionen og mere subsidiært, at sagsomkostningerne nedsættes.

Indstævnet, Advokatnævnet, har påstået stadfæstelse.

Procedure

Parterne har for landsretten gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Til støtte for den subsidiære og mere subsidiære påstand har [indklagede] anført, at det ikke har været hensigten at overtræde reglerne om god advokatskik, og at han blot har henholdt sig til den alment gældende kompetenceregel i dødsboskiftelovens § 92, stk. 2, der ikke indeholder undtagelsesbestemmelser gældende for advokater eller andre, og at der under alle omstændigheder foreligger formildende omstændigheder.

Advokatnævnet har heroverfor anført, at valget af sanktion og udmåling af bøde, jf. retsplejelovens § 147c, stk. 1, er passende, og at udmåling af bøden er i overensstemmelse med retningslinjerne og praksis. Der er intet grundlag for at beskære sagsomkostningerne.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten er enig i byrettens resultat og begrundelsen herfor, hvorved bemærkes, at det, [indklagede] har anført for landsretten, ikke kan føre til andet resultat.

Landsretten finder ikke grundlag for formildelse af sanktionen eller nedsættelse af de idømte sagsomkostninger. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

[Indklagede] skal betale sagsomkostninger for landsretten med i alt 8.000 kr. Ved fastsættelsen af beløbet, der er til dækning af udgifterne til advokatbistand, er der taget hensyn til sagens omfang og varighed.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal [indklagede] betale 8.000 kr. til Advokatnævnet.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse. Sagsomkostningerne

forrentes efter rentelovens § 8 a.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 17-03-2015

Julie Borch Storper
Studentermedhjælper

København, den 18. april 2012

Sagsnr. 2010–695/LOR/JML
1. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har advokat [A] og advokat [B] klaget over [indklagede], [bynavn].

Sagens tema:

Advokat [A] har som midlertidig bobestyrer og advokat [B] har som midlertidig bobestyrer medhjælper klaget over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved som indehaver af en generalfuldmagt fra nu afdøde [X] at have hævet 23.600 kr. ekskl. moms fra [X] konto 2 dage før hans dødsfald og efterfølgende afvist at oplyse om baggrunden herfor og afvist at udlevere en faktura og sin salærredegørelse. Desuden er der klaget over [indklagedes] salær.

[Indklagede] har indgivet en modklage over, at advokat [A] og advokat [B] har afkrævet ham de ovennævnte oplysninger.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 24. juni 2010.

Sagsfremstilling:

Det fremgår af sagens oplysninger, at [X] den 13. august 2008 underskrev en generalfuldmagt. Det fremgår bl.a. heraf:

”Undertegnede [X], CPR-nr. 290810-XXXX, [adresse], giver herved

[Indklagede], [adresse],

fuldmagt til at bestyre hele min formue, og på mine vegne at foretage enhver retlig disposition med samme virkning, som var den foretaget af mig personlig.

[...]”

Den 3. december 2009 hævede [indklagede] 23.600 kr. ekskl. moms ved faktura nr. [...] på [X] konto.

Den 5. december 2009 afgik [X] ved døden. Afdøde, som ved sin død ifølge advokat [A’s] oplysninger var stærk dement, efterlod sig 2 livsarvinger.

Det fremgår endvidere af sagens oplysninger, at den midlertidige bobestyrer, advokat [A] ved brev af 26. januar 2010 anmodede [indklagede] om at oplyse baggrunden for, at de 23.600 kr. ekskl. moms var blevet hævet på [X] klientkonto. Parterne korresponderede herefter løbende i sagen.

I brev af 24. juni 2010 til Skifteretten [bynavn] skrev [indklagede] bl.a.:

”Det meddeles herved Skifteretten, at undertegnede, der har haft generalfuldmagt fra afdøde, af den midlertidige bobestyrer, advokat [A], uden nærmere begrundelse er blevet afkrævet en salærredegørelse mv. for arbejde udført for afdøde og afregnet forinden dødsfaldet.

Undertegnede har på intet tidspunkt nægtet at udlevere oplysninger om min varetagelse af afdødes forhold, men stillet som betingelse, at bobestyreren oplyste mig om hjemlen til, at en bobestyrer kan afkræve undertegnede oplysninger om min afdøde generalfuldmagtivers (klients) forhold.

Spørgsmålet har selvsagt principiel betydning.

Derfor skrev jeg den 28. april d.å. til bobestyreren.

”Jeg har noget svært ved at forstå, hvorfor jeg skal fremkomme med en redegørelse osv. qua det forhold, at undertegnede har handlet i henhold til en generalfuldmagt.

Jeg kan ikke finde nogen hjemmel til, at bobestyreren eller arvinger – eller for den sags skyld Skifteretten – efterfølgende skulle kunne gennemgå mine dispositioner og evt. tilsidesætte eller underkende disse.

For mig at se er der tillige en advokatetisk problemstilling, såfremt bobestyrer eller arvinger efterfølgende skulle have ret til at gennemgå og evt. underkende dispositioner som en advokat, der oveni købet er generalfuldmagtshaver, har truffet ifølge aftale med sin klient/generalfuldmagtsgiver.

I den forstand er din anmodning om en redegørelse også principiel, og jeg kan oplyse, at jeg aldrig tidligere har set sådan en anmodning.

Havde undertegnede derimod haft en værgebeskikkelse, ville der skulle have foreligget et værgemålsregnskab.

Derimod er der intet i vejen for, at jeg fremsender et kontokort fra mit klientregnskab, der viser samtlige posteringer vedrørende afdødes klientmidler direkte henstående på mit kontor, idet jeg kan oplyse, at jeg ikke har foranlediget yderligere midler end de omhandlede 30.000 kr. overført til min klientkonto.”

Hertil har bobestyreren alene svaret, at man mener at jeg skal fremkomme med en salærredegørelse mv. ud fra nogle betragtninger om dødslejgaver, hvilket jeg finder helt uforståeligt og under alle omstændigheder utilstrækkeligt.

Måtte undertegnede have handlet som advokat, har afdøde selvsagt fortsat krav på fortrolighed, og tavshedspligten strækker efter min opfattelse ud over døden, hvorfor boet ikke kan have krav på at få redegjort for, hvilket arbejde jeg efter aftale har udført for afdøde.

Derimod har boet naturligvis krav på, at undertegnede afregner evt. tilgodehavende i afdødes favør, hvilket er sket for længst, ligesom undertegnede selvsagt har afleveret regnskab i form af et klientkontoudtog.

[...]

Måtte bobestyreren være af den opfattelse, at der er behov for at undertegnede skal fremlægge i princippet fortrolige oplysninger omfattet af min tavshedspligt, må det som minimum kræves, at bobestyreren fremkommer med en nærmere begrundelse, idet jeg fortolker reglerne således, at der i givet fald vil være tale om at pålægge undertegnede editionspligt, hvilket efter min opfattelse indebærer en begrundet begæring og efterfølgende retsafgørelse, som jeg naturligvis vil respektere.

[...]”

Det fremgår af sagens oplysninger, at den midlertidige bobestyrer, advokat [A] samme dag, den 24. juni 2010, anmodede Skifteretten [bynavn] om at afsige kendelse om, at [indklagede] skulle udlevere en kopi af faktura nr. [...] af 3. december 2009. Samtidig indgav advokat [A] og advokat [B] klage over [indklagede] til Advokatnævnet.

Den 5. oktober 2010 afsagde Skifteretten [bynavn] kendelse om, at [indklagede] skulle udlevere sin faktura nr. [...] af 3. december 2009 til den midlertidige bobestyrer, advokat [A].

Denne kendelse kærede [indklagede] den 19. oktober 2010 til Østre Landsret, som den 2. november 2010 stadfæstede skifterettens kendelse.

Derefter fremsendte [indklagede] faktura nr. [...] af 3. december 2009 til den midlertidige bobestyrer, advokat [A].

Det fremgik af fakturaen, at [indklagede] havde opkrævet i alt 23.600 kr. ekskl. moms i salær, herunder 10.000 kr. ekskl. moms for etablering af administration i henhold til generalfuldmagt, 4.000 kr. ekskl. moms for løbende vederlag og kontorhold for 2008- forholdsmæssigt, samt 9.600 kr. ekskl. moms for løbende vederlag og kontorhold for 2009.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Vedrørende hovedklagen:

Advokat [A] og advokat [B] har gjort gældende, at Advokatnævnet er kompetent til at behandle såvel adfærds- som salærklagen, fordi [indklagede] har optrådt som advokat.

Vedrørende adfærdsklagen:

Advokat [A] og advokat [B] har vedrørende adfærdsklagen påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved ikke at udlevere både faktura og salærregnskab til boet efter [X].

Vedrørende salærklagen:

Vedrørende salæret gøres det gældende, at da [indklagede] ikke har ønsket at udlevere oplysningerne, har [indklagede] ikke været berettiget til at opkræve salær fra afdøde, og at det allerede betalte salær på 23.600 kr. ekskl. moms derfor bør tilbagebetales til boet.

Advokat [A] og advokat [B] har desuden gjort gældende, at det ikke fremgik af fakturaen hvilket arbejde, der var udført.

Vedrørende modklagen:

Vedrørende modklagen har advokat [A] og advokat [B] anført, at der var hjemmel til at afkræve [indklagede] de ønskede oplysninger i form af en redegørelse for det udførte arbejde og for det salær, som han har opkrævet med faktura nr. 1111 af 3. december 2009.

Advokat [A] og [B] har til støtte for frifindelsespåstanden anført, at dødsboskiftelovens § 92 ikke medfører, at en bobestyrer skal henvende sig til skifteretten, hver eneste gang bobestyrer ønsker oplysninger om boet fra tredjemand. Dødslejegaver er blot nævnt som et eksempel herpå. Det kan være relevant for en midlertidig bobestyrer at modtage oplysninger om det udførte arbejde og det opkrævede salær. Det er åbenbart, at en midlertidig bobestyrer må interessere sig for usædvanlige dispositioner foretaget i tiden op til dødsfaldet, og på baggrund af Østre Landsrets kendelse af 2. november 2010 kan anmodningen om udlevering af fakturaen ikke anses for at være i strid med god advokatskik.

Indklagede:

Vedrørende hovedklagen:

[Indklagede] har påstået afvisning og har til støtte herfor gjort gældende, at Advokatnævnet ikke kan behandle klagen, da [indklagede] ikke har handlet som advokat for afdøde [X], men som generalfuldmagtshaver.

[Indklagede] har til støtte for afvisningspåstanden henvist til Advokatnævnets praksis, hvorefter en klage over værger, der samtidig er beskikkede advokater, afvises efter beskaffenheden.

Vedrørende adfærdsklagen:

[Indklagede] har endvidere anført, at klagen skal afvises som åbenbart grundløs, da advokat [A] som bobestyrer ikke har hjemmel til at kræve de ønskede oplysninger udleveret, jf. dødsboskiftelovens § 92, stk. 2, idet en sådan kompetence hører under skifteretten.

Desuden har [indklagede] anført, at han aldrig nægtede at udlevere de ønskede oplysninger, men blot anmodede bobestyrer, advokat [A], om at anvise en lovhjemmel for, at en bobestyrer kunne afkræve disse oplysninger.

Vedrørende salærklagen:

[Indklagede] har vedrørende sit salær gjort gældende, at det at udføre arbejde efter en generalfuldmagt tilkommer enhver, og at det ikke er nogen eksklusiv ret for advokater. [Indklagede] har ikke udført advokatarbejde for generalfuldmagtsgiveren, men alene forstået administration af fuldmagtsgiverens økonomi på værgelignende vilkår.

De beløb som [indklagede] har beregnet sig, er sket ud fra sammenlignelige takster for varetagelse af økonomisk værgemål, herunder etableringsvederlag og standardmæssige vederlag i et økonomisk værgemål. Da [indklagede] som generalfuldmagtshaver dels har haft et generelt merarbejde i forhold som værge, dels haft et konkret merarbejde omkring generalfuldmagthaverens indestående på en bankkonto i [udland], er der beregnet lidt højere vederlag i denne sag end ved almindelige værgemål.

Vedrørende modklagen:

Vedrørende modklagen har [indklagede] gjort gældende, at advokaterne [A] og [B] ved at afkræve ham oplysninger, hvilket der ikke er hjemmel til, har overtrådt de advokatetiske regler.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Ad hovedklagen:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] er underlagt de advokatetiske regler, da generalfuldmagten er givet til [indklagede], og da faktura nr. [...] af 3. december 2009 er udskrevet på Advokatfirmaet [indklagedes] brevpapir.

Vedrørende adfærdsklagen:

Advokatnævnet finder, at [indklagede] har handlet i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke hurtigst muligt efter anmodning at udlevere faktura nr. [...] af 3. december 2009.

Advokatnævnet har herved lagt vægt på, at [indklagede] først efter Østre Landsrets kendelse af 2. november 2010 udleverede sin faktura nr. [...] af 3. december 2009 til bobestyrer, advokat [A].

[Indklagede] blev ved Advokatnævnets kendelse af 8. januar 2008 pålagt en bøde på 15.000 kr., som [bynavns] Byret efterfølgende ved dom af 8. marts 2012 har nedsat til 10.000 kr.

På den baggrund pålægges [indklagede] i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, en bøde på 15.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe nævnets afgørelse for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Vedrørende salærklagen:

Det følger af gældende ret, at selvindtrædelse er uforeneligt med fuldmagt. [Indklagede] har derfor ikke været berettiget til den 3. december 2009 at hæve fakturabeløbet på 23.600 kr. ekskl. moms på [X]' konto. Da dette imidlertid er sket, finder Advokatnævnet sig kompetent til at behandle klagen.

Det bemærkes, at dele af dele af det arbejde, for hvilket der er faktureret, angiveligt er udført mere end 1 år forud for fakturerings tidspunktet. Under henvisning til arten og omfanget af

arbejdet, herunder [indklagedes] egen redegørelse for det faktiske arbejde med sagen, anser Advokatnævnet ikke det opkrævede salær for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2, og Advokatnævnet nedsætter på denne baggrund i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, skønsmæssigt det samlede salær til 10.000 kr. ekskl. moms.

Advokatnævnet pålægger [indklagede] at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til boet efter [X] inden 4 uger. Ud over salæret skal [indklagede] betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 7 %. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor [indklagede] modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor [indklagede] betaler beløbet tilbage.

Ad modklagen:

Advokatnævnet finder ikke, at advokat [A] eller advokat [B] har tilsidesat god advokatskik, da de har været berettigede til at anmode om udlevering af faktura nr. [...] af 3. december 2009, hvorfor Advokatnævnet frifinder dem.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde på 15.000 kr.

[Indklagedes] salær nedsættes til 10.000 kr. ekskl. moms.

Advokat [A] og advokat [B] frifindes for modklagen.

På nævnets vegne

Henrik Linde